

LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND

Skogsindustrierna
Föreningen Sveriges Skogsindustrier

Stockholm den 21 oktober 2002

Till
Näringsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Er ref N2002/7230/ITFoU

Lag om elektronisk kommunikation (SOU 2002:60)

Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) och Skogsindustrierna har var för sig beretts tillfälle att yttra sig över rubricerade betänkande. Som företrädare för jord- och skogsbruket, de areella näringarna, har vi valt att samstämmtigt framföra våra synpunkter.

Sammanfattning

För LRF och Skogsindustrierna är följande punkter särskilt viktiga:

- Utredningens mål om att elektronisk kommunikation skall vara så effektiv att den främjar tillväxt, ökar svensk konkurrenskraft samt bidrar till ökad produktivitet i samhället.
- En ny lag måste bättre säkra möjligheterna att kommunicera via mobiltelefon.
- Vi känner oro för om/när NMT450 systemet upphör! Vem tar ansvar för att täckningsgraden inte minskar?
- Det är ett överlevnadsvillkor för areella näringar att elektronisk kommunikation fungerar över hela Sveriges yta. Marknaden kommer inte att tillgodose glesbygdens behov. Det krävs statlig upphandling eller särskilda förpliktelser för operatörer.

2kap. Anmälan m.m.

5 § I telelagen 5 § gäller idag anmälningsplikt för vissa angivna tjänster, exempelvis telefonitjänst till fast nätanslutningspunkt och mobil teletjänst, (sid. 312). Utredningen föreslår att anmälningsplikten kan mer allmänt begränsas till tillhandahållande av allmänna kommunikationsnät och allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster. I fråga om tillhandahållande har vi inte någon annan uppfattning.

LRF och Skogsindustrierna anser emellertid att också anmälningsplikt för dessa tjänster skall gälla tjänstens eventuella upphörande. Sådan anmälan anser vi bör göras i god tid, förslagsvis tre år före ett givet tillstånds utgång. Bakgrunden är det idag utvecklade beroendet av vissa elektroniska kommunikationstjänster, exempelvis mobilsystemet NMT450. Skall ett system avvecklas före tillståndets utgång, t ex av kommersiella skäl är det därför av stor vikt att samhället så tidigt som möjligt får kännedom om detta så att åtgärder kan sättas in för att upprätthålla den erforderliga täckningen .

3 Kap. Rätt att använda radiofrekvenser och adresser

9§ Anger att tillstånd att använda radiosändare får förenas med villkor angående bland annat täckning och utbyggnad inom landet.

LRF och Skogsindustrierna anser att den myndighet som ger tillstånd i Sverige (Post- och telestyrelsen) med detta kommer att få ett betydligt utökat ansvar i tillståndsprocessen. Kraven som PTS kommer att ställa på operatörerna kan bli helt avgörande för kvalitén på mobilnätstäckning.

Det är rimligt att Post- och telestyrelsen därför också författningsmässigt skall uppdras att skapa ett forum för att fånga upp de krav som mobilanvändarna har på mobilnät.

5 kap. Tjänster till slutanvändare m.m.

Enligt författningsförslaget, 1§ får den som bedöms lämplig förpliktigas att anordna anslutning - till rimliga kostnader - åt var och en som begär det i bostad såväl som ”fasta verksamhetsställe”.

För de areella näringarna är mobil elektronisk kommunikation den vanligaste formen för kommunikation, men samtidigt är det här också särskilt svårt att tala om fasta verksamhetsställen, såsom definitionen är i författningsförslaget. All skogsskötsel och skogsavverkning sker vanligen från rörliga verksamhetsställen, exempelvis avverkningsmaskiner. Dessa bör därför i detta sammanhang betraktas som ett fast verksamhetsställe då det är den ordinarie arbetsplatsen. Sak samma gäller de som arbetar med åkerbruk, växtodling etc.

I artikel 15, EG-direktivet, (sid. 857), framgår (1) att Kommissionen regelbundet ska se över omfattningen av de samhällsomfattande tjänsterna, första gången efter två år och därefter vart tredje år. (2) Att denna översyn skall ske med beaktande av den sociala, ekonomiska och tekniska utvecklingen, med beaktande av bl. a. mobilitet och dataöverföringshastighet och mot bakgrund av den aktuella teknik som används av majoriteten av abonnenterna.

LRF och Skogsindustrierna efterlyser i lagförslaget anvisningar om hur Sverige ska gå till väga för att ta fram sådant underlag åt Kommissionen.

LRF och Skogsindustrierna menar att den tekniska utvecklingen redan gått så långt att mobil kommunikation är ett normalt sätt att kommunicera på. I lagförslaget måste man därför redan nu utesluta ordet ”fast” och i stället tala om ”verksamhetsställe”.

Mobiltäckningen – den största oron

För mobiltelesystemet NMT450 anges täckningsgraden i procent av ytan. Nuvarande tillstånd för NMT 450, som innehas av Telia AB, har som villkor att tjänsten skall täcka minst 95 % av Sveriges yta. För det modernare digitala GSM-nätet anges täckningen i procent av mantalsskriven befolkning samt med ett tillägg för täckning utmed de större vägarna. Telia som har den största täckningsgraden, säger sig i dag täcka ca 99 % av befolkningen. Med tredje generationens mobiltelefoni, 3G, utfäster sig de fyra företagen med UMTS-tillstånd att täcka minst 99.98 % av befolkningen i slutet av år 2003. Detta motsvarar drygt 8,8 miljoner invånare, men endast omkring 25 % av landytan, (källa: TU 2001/02:TU8). Häri ligger vår oro. Att beskriva täckning på det sättet blir helt missvisande. Tillstånd för mobiltelefoni bör avse täckning av yta och inte befolkning. Fortfarande är det NMT450 som har bäst täckningsgrad i glesbygden och i fjällvärlden samt utmed kusterna. Nuvarande tillstånd för NMT450 kommer troligen att förlängas till 2007, men därefter är det mycket troligt att nätet släcks ner. Därför är det hög tid att göra en ordentlig genomgång av hur ett ersättningssystem kan se ut och även anpassa lagstiftningen efter detta.

De areella näringarna

Skogsindustrierna och LRF delar utredningens allmänna mål om att elektronisk kommunikation skall vara så effektiv att den främjar tillväxt, ökar svensk konkurrenskraft samt bidrar till ökad produktivitet i samhället. Men skall detta fortsatt gälla inom jord- och skogsbruket så krävs tillgång till nät med god mobil täckning och på en hög teknisk nivå. Vår slutsats är att lagstiftningen inte tillräckligt tagit hänsyn till hur långt utvecklingen gått och ett redan stort beroende av den nya tekniken. Utredningen sätter alltför stora förhoppningar på marknadslösningar. Först när detta misslyckas föreslås en myndighet kunna ingripa. För de areella näringarna är det uppenbart redan idag att det är ett mycket svagt kommersiellt intresse för glesbebyggda områden. Därmed haltar lagstiftningen betänkligt med de nya politiska målen.

Med vänlig hälsning

Lantbrukarnas Riksförbund

Skogsindustrierna

Annette Hellström
Programchef

Staffan Thonfors
Utredningschef